Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zl.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414. P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach. ul. św. Stanisława 4.

Nr. 95 — **Katowice, sobota 25-go kwietnia 1931 r.** — **Rok 30**

Zbrojenie morskie a Polska.

Zdawałoby się, że Polska, która ma bardzo małą flotę wojenną a nawet nie wystąpiła dotąd z urzędowym programem rozbudowy floty, bo na to brak pieniędzy w budżecie państwa, mało jest zainteresowaną sprawą ograniczenia zbrojeń na morzu. Tak jednak nie jest. Przyjrzyjmy się następującym cyfrom.

Morzem naszem jest Bałtyk. Sąsiadem naszym nietylko lądowym, ale też morskim są Niemcy. Traktat wersalski pozwala im utrzymywać najwyżej 6 pancerników, 6 krążowników, 12 kontrtorpedowców i 12 torpedowców o łącznej pojemności 108.000 ton (bez statków szkolnych, szpitalnych itp.). Ponieważ jeden z paragrafów traktatu pozwala im trzymać ⅓ tego stanu w rezerwie, Niemcy tłumaczą to tak, że wolno im w rezerwie mieć nawet nowe statki, byle nie były używane w służbie czynnej. W ten sposób uważają się za uprawnionych do powiększenia floty po 8 pancerników i krążowników i po 16 kontrtorpedowców i torpedowców o pojemności 144.000 ton, łącznie zaś ze statkami pomocniczemi 160.000 ton. I rzeczywiście Niemcy mają już dzisiaj tę ilość statków morskich o łącznym tonażu 156.000 ton. Są to wprawdzie statki przedwojenne, ale tak wczesnej daty, że procent przestarzałych nie dochodzi 10%.

Nie mniej jednak Niemcy przystąpiły do budowy nowych dalszych statków, które mają być mniejsze od przedwojennych, ale podobno lepsze. Wedle ostatniego preliminarza budżetowego, program flotowy niemiecki podzielony został na dwie części: Pierwsza obejmuje budowę czterech wielkich pancernych krążowników, z których A (Ersatz-Preussen) wykończony będzie w roku 1932, B (Ersatz-Lothringen) w r. 1932; w tymże roku rozpocznie się budowa pancernika C (Ersatz-Braunschweig), a w r. 1934 D (Ersatz-Elsass). Słowem w r. 1936, dokąd, jak wiadomo obowiązuje pakt londyński między państwami morskiemi, będą mieć Niemcy gotowe 4 wielkie pancerne krążowniki nowego typu, kosztem około 300 miljonów marek. Ponadto — o czem się mało mówi — budują Niemcy od r. 1925 także i mniejsze krążowniki o 6.000 ton, z których 4 jest już gotowych („Emden", „Königsberg", „Karlsruhe", „Köln"), a piąty („Leipzig") jest na ukończeniu. Ponadto przed r. 1936 przewidziana jest budowa czterech kontrtorpedowców oraz pięciu torpedowców. razem wydadzą na to Niemcy około miljarda marek. Druga część programu obejmuje budowę drugiej dywizji wielkich krążowników (E—H) i 3 małych krążowników. Słowem zamiast 108.000 ton będą mieć w r. 1936 Niemcy 144—160 tysięcy ton, z czego około 80.000 ton zupełnie nowych i doskonale wyposażonych statków.

W porównaniu z tem inne państwa bałtyckie pozostają daleko w tyle; Szwecja ma 10 małych pancerników, po 1 krążowniku i statku lotniczym, 18 łodzi podwodnych i 4 torpedowce i kontrtorpedowce o łącznym tonażu 70.000. Najsłabiej bodaj stoi Łotwa z 2 łodziami podwodnemi i 4 drobnemi statkami o tonażu 2400. Rosja ma na morzu bałtyckiem 3 pancerniki, 2 krążowniki, 13 kontrtorpedowców, 12 łodzi podwodnych i 32 statków innych prawie wyłącznie z przed r. 1918 o łącznej pojemności 136.000 ton. Nie mówi się tu natomiast o jednostkach morskich, które podobno Niemcy utrzymują w Rosji, dla ukrycia ich przed państwami zachodniemi.

W przeciwstawieniu do tych sił morskich, siły morskie Polski przedstawiają się bardzo skromnie: Polska ma 7 statków zbudowanych w latach 1914—19, są to 2 kanonierki i 5 torpedowców, ponadto 11 statków innych; łączna pojemność tych 18 statków 4.144 ton, z których już w r. 1928, jako przestarzałe liczone było 3.352 ton. Ponadto mamy z nowych statków torpedowce „Wicher" z r. 1930 o pojemności 1540 ton, w budowie drugi „Burza" oraz 3 łodzie podwodne, słowem w najbliższym czasie flota nasza dojdzie do 9—10 tysięcy ton, z czego 4.000 będzie przestarzałe.

Jak z powyższego widać stan bezpieczeństwa Polski na morzu nie przedstawia się okazale. Coprawda, Polsce nie może chodzić o to, by innych prześcigać w budowie floty. Polsce wystarczy, jeśli mieć będzie flotę, wystarczającą broniącą porty, do tego wystarczą jednostki małe, muszą być jednak szybkie i w pewnej ilości. Wolny przejazd przez Bałtyk musiałby natomiast być osiągnięty przez współpracę z zaprzyjaźnionemi państwami.

Dzisiaj oczywiście bezpieczeństwo na Bałtyku i równowaga sił gwarantowane są przez straż floty angielskiej „goszczącej" bardzo często na jego wodach i możność zjawienia się tu floty francuskiej. Czy tak samo rzecz przedstawiałaby się na wypadek wojny, to rzecz inna. W każdym razie, aby zrównoważyć samą tylko flotę niemiecką musiałaby Francja wysłać na morze północne i na Bałtyk ⅓ całej swej floty. Mówi to samo za siebie. To też dla Polski rozporządzającej dziś flotą trzy razy mniejszą od duńskiej, sprawa rozbrojenia na morzu nabiera, wbrew pozorom, bardzo dużego znaczenia.

Sprawa pożyczki kolejowej w oświetleniu ministra komunikacji.

Warszawa. (PAT.) Na wczorajszem posiedzeniu komisyj sejmowych skarbowej i komunikacyjnej, pierwszy zabrał głos p. minister Kühn, który oświadczył, iż na budowę pojedynczego toru na dwóch odcinkach od Herb Nowych do Inowrocławia i od Nowej Wsi Wielkiej do Gdyni — roboty już wykonane **pochłonęły 133 milj. zł.** Dalsza budowa zajęłaby jeszcze około czterech lat. W jesieni roku ubiegłego zwrócono się do rządu polskiego z propozycją dostarczenia środków pieniężnych. Rząd zgodził się na rozmowy z uwagi na to, że przewlekanie budowy, spowodowałoby duże straty gospodarcze. Uznano też za ważne zbudować odnogę Siemkowice — Częstochowa, by tę wielką linję węglową połączyć z Zagłębiem Dąbrowskiem i Krakowskiem. Uznano też za słuszne, aby ta cała kolej rozporządzała także swoim własnym taborem parowozowym i osobowym. Ustalono, iż ogólny koszt linji wyniesie 350 milj. złotych, czyli około 1 miljarda fr. To było podstawą pertraktacyj z gronem finansistów francuskich. Pan minister zwraca uwagę, że linja Herby Nowe — Gdynia **będzie właściwie pierwszą racjonalnie zbudowaną koleją polską.** W radzie nadzorczej mającego powstać towarzystwa francusko - polskiego i w zarządzie mieszanej spółki jest nieznaczna przewaga po stronie francuskiej — odpowiednio do większego jej udziału — ale te organy prowadzą raczej gospodarkę, ale jeżeli chodzi o budowę i eksploatację zgodną z potrzebami gospodarczemi Polski, to zastrzegliśmy sobie prawo wyłącznego głosu decydującego. Cały personel w dyrekcji kolejowej musi być polski. Możliwe są wyjątki za zgodą ministra komunikacji. Ma on prawo zarządzić odwołanie każdego funkcjonarjusza towarzystwa. Pożyczkę rozbito na trzy części w tym celu, aby nie odrazu wprowadzać dużo kapitału, któryby należało oprocentować.

Przechodząc do sprawy rozrachunków między rządem polskim a Towarzystwem, minister oświadcza, iż przewidziany jest t. zw. **przedsiębiorca generalny,** który skupia w sobie wszystkie sprawy finansowe, ale obowiązany jest wykonywać wszelkie roboty **za pośrednictwem przedsiębiorstw polskich.** Dyrektor budowy jest zależny od ministra komunikacji i prowadzi całą budowę pod względem technicznym i administracyjnym.

Wskutek wzmożenia tempa (pośpiechu) robót, koszty kierownictwa stosownie do kosztów robót przedstawiają się jako niższe, za to generalny przedsiębiorca będzie miał pewną prowizję. W czasie trwania budowy, eksploatację (pobór należności za przewozy) prowadzi P. K. P., Towarzystwu zaś zagwarantowane jest 6 procent od kapitału akcyjnego jako minimalna dywidenda. Po ukończeniu robót przewidziana jest **premja gestyjna** (za kierownictwo), która jest zagwarantowanym zyskiem Towarzystwa poza obsługą obligacji. Premja ta waha się od 1½ milj. franków do 4½ milj. franków, z czego po potrąceniu podatku dochodowego, do Francji pójdzie $^{8}/_{15}$ t. j. od 600 tys. franków do 1700 tys. franków jako maksimum. Poza tą wypłatą akcjonarjusze mogą **tylko osiągnąć pewien udział w czystych zyskach,** któreby się okazały po opędzeniu wszelkich kosztów.

Poza temi dwoma gatunkami zysku t. j. premji gestyjnej i udziałem w czystym zysku Towarzystwo Akc. **nie posiada żadnych innych bonifikacyj.** Trwanie koncesji przewiduje się do końca 1975 r., więc niespełna 45 lat, termin zaś umorzenia pożyczki obligacyjnej wynosi 40 lat. Jednym z najważniejszych punktów umowy jest całkowita swoboda P. K. P. decydowania o taryfach (opłatach) na tej kolei. W zarządzaniu eksploatacją przewidziana jest szczegółowe wkraczanie rządu polskiego. **Personel kolejarski korzystać będzie z praw personelu P. K. P.**

Po przemówieniu ministra komunikacji zabrał głos **kierownik ministerstwa skarbu Matuszewski,** który na wstępie uzasadniał, że pożyczka ze względów skarbowych i ze względu na bezrobocie jest korzystną dla państwa oraz wystąpywał przeciw atakom ze strony opozycji.

Częściowa redukcja na kopalniach „Wolfgang" i „Franciszek".

Katowice. (PAT.) Na skutek wniosku generalnej dyrekcji zakładów hrabiego Ballestrema o pozwolenie na redukcję w kopalniach „Wolfgang" i „Hr. Franciszek" 1300 robotników, odbyły się kilkakrotnie konferencje w tej sprawie u komisarza demobilizacyjnego inżyniera Maske. Pod naciskiem komisarza demobilizacyjnego wniosek dyrekcji hrabiego Ballestrema został zmieniony o tyle, że dyrekcja kopań ograniczyła swe wnioski redukcyjne do 970 osób. Po wysłuchaniu rad załogowych komisarz demobilizacyjny zbadał warunki pracy w wymienionych kopalniach, przyczem stwierdzone zostały pewne niedomagania techniczne przy taśmach na oddziale seperacji węgla w kop. hr. Franciszek. W wyniku dalszych wizytacyj i po przeprowadzeniu dokładnych obliczeń okazało się, że redukcję można ograniczyć do maksimum 390 ludzi na kopalni „Hr. Franciszek" i 200 na kop. „Wolfgang", co też po uzgodnieniu ze stronami zostało dzisiaj przez komisarza Maskego postanowione.

TELEGRAMY.

Demonstracje poselskie na posiedzeniu Sejmu.

Warszawa. PAT. Marszałek na wstępie odczytał zarządzenie p. prezydenta w sprawie zwołania sejmu na sesję i oświadczył, że na podstawie tego rozporządzenia zwołał dzisiejsze posiedzenie z porządkiem obrad, przewidującym pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o oddanie francusko-polskiemu towarzystwu kolejowemu, spółce akcyjnej w Paryżu, kolei Herby Nowe — Gdynia. Przed porządkiem obrad marszałek udzielił głosu posłowi Niedziałkowskiemu (PPS), który na podstawie przepisów regulaminu zwrócił się do marszałka z prośbą o uzyskanie zgody sejmu na uzupełnienie porządku obrad dzisiejszego posiedzenia dwoma sprawozdaniami komisji administracyjnej. Marszałek oświadczył, że brzmienie zarządzenia p. prezydenta zupełnie wyraźnie ogranicza sesję nadzwyczajną do załatwienia jednego tylko projektu ustawy, zamieszczonego w porządku obrad, wobec czego wniosku posła Niedziałkowskiego postawić nie może. Wówczas zwrócił się z prośbą o głos poseł Róg (kl. chł.) w związku z oświadczeniem marszałka. Marszałek zwrócił uwagę, iż tej formy regulamin nie przewiduje. Następnie prosił o głos poseł Winiarski (kl. nar.), celem złożenia oświadczenia w sprawie niezgodności z konstytucją. Marszałek stwierdził, że regulamin tej formy oświadczenia nie przewiduje, dodając, iż poseł Winiarski może wyciągnąć konsekwencje ze swego stanowiska tylko w formie wniosku, ale bez oświadczenia. W tem miejscu na ławach opozycji powstała wrzawa. Posiedzenie zostało zakłócone przez posłów Niedziałkowskiego, Winiarskiego i Róga, którzy, pomimo wyraźnego brzmienia zarządzenia p. prezydenta Rzplitej, chcieli, aby sesja nadzwyczajna sejmu zajęła się również innemi sprawami, rozszerzając w ten sposób porządek dzienny obrad. Marszałek sprzeciwił się temu, wobec czego posłowie opozycji opuścili salę.

Katastrofa kolejowa we Francji.

Lille. PAT. Wczoraj po południu wydarzyła się tu katastrofa kolejowa. Lokomotywa kolejki podmiejskiej najechała na autobus, przepełniony pasażerami. Jest podobno 14 zabitych i 20 rannych. Szczegółów na razie brak.

Radjotelegrafja na usługach rządów.

Wiedeń. (PAT.) Otwarto dziś bezpośrednią komunikację radjotelegraficzną między Austrją a Stanami Zjednoczonemi Ameryki Północnej. Pierwsze depesze wymienili prezydent republiki austrjackiej i prezydent Hoover.

Sąd apelacyjny w Katowicach rostrzygnie protesty wyborcze.

Katowice. (PAT.) Pod przewodnictwem wicemarszałka sejmu śląskiego dr. Dąbrowskiego odbyło się posiedzenie komisji prawniczej, na którem postanowiono, że sądem kompetentnym **do rozstrzygania protestów wyborczych będzie sąd apelacyjny w Katowicach.** Z kolei dyskutowano nad wnioskiem o utworzenie **izb lekarskich w Województwie śląskiem.** W dyskusji podniesiono wątpliwość, czy sejm śląski jest kompetentny do powzięcia w tej sprawie uchwały, a to z uwagi na artykuł 4 statutu organicznego województwa śląskiego, oraz z uwagi na to, że ministerstwo spraw wewnętrznych już w roku 1926 a także i sejm śląski w rezolucji z dnia 31 grudnia 1926 r. wyraził wątpliwość co do swej kompetencji. Sprawę przydzielono referentowi posłowi Hagerowi do zbadania. Następnie odbyła się generalna dyskusja nad projektem ustawy w sprawie **zaliczenia czasu służby publicznej lub pracy zawodowej do lat służby funkcjonarjuszom samorządu wojewódzkiego** (funkcjonarjusze zakładów wojewódzkich, biura sejmu śląskiego i policji). Sprawę referował poseł dr. Kocur. Przyjęcie poszczególnych pozycyj projektu ustawy nastąpi na następnem posiedzeniu. Poza tem komisja wyraziła zgodę na rozciągnięcie na Województwo Śląskie **ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.** Z kolei komisja rozpatrzyła szereg próśb, dotyczących nadawania koncesyj, próśb odnoszących się do badaczy mięsa i sztygarów górniczych. Wniosek o **uzupełnienie Śląskiego Funduszu Gospodarczego** odroczony został do następnego posiedzenia komisji.

Znowu katastrofa kolejowa pod Rogowem.

Warszawa. (PAT). Wczoraj w nocy o godz. 1.45 za sygnałem wjazdowym stacji Rogów **z nieustalonej przyczyny wykoleił się pociąg towarowy Nr. 9174. Wywrócony parowóz stoczył się z nasypu, 30 wagonów wykolejonych i rozbitych zatarasowało prawy tor. Zdążający do Rogowa pociąg towarowy Nr. 75 wjechał na rozbite wagony, skutkiem czego parowóz wykoleił się. 18 wagonów tego pociągu uległo rozbiciu.** Wskutek katastrofy **został zabity konduktor pociągu Nr. 9174 Józef Sałat, zaś ranny został kierownik tego pociągu Władysław Świt, ranny został konduktor Petrysiak ciężej, lżej są ranni konduktorzy pociągu Nr. 9174 i pociągu Nr. 75 Zalewski, Puch, Brzeziński, Sadowski oraz maszynista pociągu Nr. 75 Reisner, pomocnik maszynisty Łuszkiewicz, maszynista pociągu Nr. 9174 Chmielewski** i pomocnik maszynisty **Tężyczki.** Po udzieleniu pomocy rannym na miejscu, odwieziono ich pociągiem sanitarnym do Piotrkowa. Na miejsce katastrofy **przybyły pociągi techniczne z Koluszek, Skierniewic, Łodzi, Warszawy i Piotrkowa.** Oczyszczanie toru trwa i prawdopodobnie będzie ukończone wieczorem. (Zwraca uwagę, że pod Rogowem miały już kilkakrotnie miejsce wypadki kolejowe. Czy nie zachodzi tu zorganizowany zamach?).

Austrjacki poseł przeciw zjednoczeniu celnemu z Niemcami.

Wiedeń. (PAT.) Jak donosi „Reichspost" wygłosił poseł chrześcijańsko-społeczny Kunschak mowę, w której wspomniał także o planowanej unji celnej niemiecko-austrjackiej. Poseł Kunschak zaznaczył, że plan taki kryje w sobie niebezpieczeństwa rozliczne. Jeżeli austrjacki przemysł maszynowy występuje energicznie przeciw unji celnej, to czyni to nie ze swej winy, lecz z obawy przed skutkami konkurencji niemieckiej. Także i pod względem urządzeń politycznych istnieją wielkie różnice między Niemcami i Austrją. Wszystko to jest zabawką wobec trudności międzynarodowych. We Francji, Czechosłowacji i Polsce oraz w innych państwach sukcesyjnych panuje wielkie wzburzenie z powodu planowanej unji. Jeżeli ujawnią się tak silne przeciwieństwa, wówczas sądzą, że szkoda zajmować się tym planem, skoro tak mało jest widoków doniesienia sukcesu.

Katastrofa lotnicza pod Toruniem.

Toruń. PAT. W dniu 23 bm. w godzinach popołudniowych wydarzyła się w Toruniu katastrofa lotnicza. Samolot wojskowy 4 pułku lotniczego, prowadzony przez porucznika pilota Władysława Wrzałę w czasie lotu służbowego wpadł w korkociąg i spadł z wysokości 600 metrów. Samolot uległ zupełnemu zniszczeniu. Pilot porucznik Wrzała **poniósł śmierć na miejscu.**

B. król hiszpański nie robi nadziei powrotu.

Paryż. PAT. Książę Alba w wywiadzie z korespondentem paryskim „New York Heraldu" oświadczył m. in.: Alfons XIII oświadczył w Paryżu wobec szeregu wybitnych osobistości hiszpańskich, że ma małą nadzieję powrotu do Hiszpanji, zwłaszcza, o ile jego powrót miałby zwiększyć zamęt w kraju. Król wezwał swych zwolenników, aby pracowali dla kraju. Nie pragnie on, aby monarchiści brali udział w akcji spiskowej na rzecz powrotu dynastji. Pragnie natomiast, aby monarchiści dopomagali republikanom w rozwiązaniu wielkich zagadnień narodowych. Król powróciłby do Hiszpanji tylko wtedy, gdyby zażądał tego naród. Mówiąc na temat pogłosek, jakie się ukazały ostatnio w sprawie osobistego majątku króla, ks. Alba zaznaczył, iż król ulokował znaczną część swego majątku w przedsiębiorstwach hiszpańskich. Ks. Alba zaprzeczył pogłoskom, dotyczącym rzekomego tajnego traktatu włosko-hiszpańskiego.

Rodzina króla hiszpańskiego chce osiąść we Francji.

Paryż. (PAT.) „Petit Parisien" donosi z Cannes: Zdaje się potwierdzać wiadomość, iż hiszpańska rodzina królewska osiadła się na Riwjerze w Cannes, (południowa Francja), gdzie wszczęte zostały już podobno pertraktacje w celu nabycia wspaniałej posiadłości.

Przygotowania do sesji Rady Ligi Narodów.

Berlin. (PAT.) Dziś po południu przybył do Berlina sekretarz generalny Ligi Narodów sir Drummond. Wizyta jego ma na celu omówienie z ministrem spraw zagranicznych Curtiusem spraw, pozostających w związku z majową sesją Rady Ligi Narodów. Poza tem poruszone mają być kwestje, dotyczące przygotowań do konferencji rozbrojeniowej oraz sprawy personalne sekretarjatu Ligi Narodów.

Fernando

(Powieść.)

7) (Ciąg dalszy).

Okrutny Alonzo nie lękając się własnego sumienia, powierzył temu nędznikowi życie tak miłego dziecięcia. W rozpaczliwem jego położeniu w sam czas przyszła choroba Fernanda, najgorętszem życzeniem hrabiego było, aby niezręczny lekarz zgubił go nietrafnem leczeniem. Ambrozio odwiedziwszy chore dziecko, udał się jaknajśpieszniej do pokoju hrabiny i oświadczył jej, że Fernando zagrożony jest bardzo niebezpieczną ospą. Wbiegła drżąca cała do mieszkania męża i zapytała, czy cyrulik mówi prawdę.

Nie wątpię o tem, odpowiedział Alonzo, i najpierwszym naszym obowiązkiem jest obronić od zarazy własne dzieci. Trzeba opuścić ten zamek. Niech porobią natychmiast przygotowania do odjazdu. Zostaw mnie teraz samego; mam do załatwienia bardzo ważne sprawy, które potrzebują całej mojej uwagi. Biedna Blanka oddaliła się bardzo zmartwiona i poszła do pokoju Fernanda.

Alonzo został sam w swojej złowrogiej wieży. Wieczór nadszedł i wszystko niezmiernie posępnie wydawało się przy tych sklepieniach, które dawniej służyły za więzienie; dusza jednak Alonza bardziej jeszcze była posępna. Duma i samolubstwo otwierały w jego sercu całą otchłań nieszczęść, przygłuszając w nim wszelkie uczucie ludzkości. Powziął okropny zamiar przymieszania trucizny do lekarstwa, jakie miał użyć jego wychowaniec. Miał z początku myśl podania tego projektu cyrulikowi Ambroziо; ale zastanawiając się nad tem lepiej, poznał, jak byłoby niebezpiecznem powierzać taką tajemnicę człowiekowi, tak głupiemu i gadatliwemu.

Zwrócił więc uwagę na młodego człowieka ze swego orszaku, imieniem Pedro, pokładał on w nim wszelkie zaufanie, Alonzo wiedział, że próżny i dumny ten młodzieniec, pragnął zaślubić pannę szlachetnego rodu, która bardzo mu się podobała; hrabia postanowił korzystać z tej okoliczności.

Jednakże okropną była dla niego myśl wyjawienia komu swego zbrodniczego zamiaru. Straszliwszym jeszcze wydał mu się ten czyn barbarzyński, w chwili kiedy miał go wykonać drugiemu, wzdrygał się sam na tę myśl. Podczas gdy Alonzo staczał nieznośną walkę z własnem sumieniem, wszedł jego kamerdyner i zdziwił się, widząc go w postawie człowieka pogrążonego w rozpaczy, z głową wspartą na ręku, z błędnym wzrokiem, zwróconym na stół, przy którym siedział.

Alonzo pogrążony w myślach zupełnie nie zauważył obecności tego człowieka, spostrzegł go dopiero, kiedy ten odważył się zapytać cichym głosem: czy zechce pójść na wieczerzę, przy której od godziny oczekiwała go hrabina z dziećmi. Alonzo podniósł się przerażony, jak zbrodniarz schwytany na uczynku, i odpowiedział ze złością:

— Nie! chcę być sam; przynieś światło, kilka butelek wina i dwa kieliszki.

— Dwa kieliszki, — powtórzył z zdziwieniem służący, słysząc jak pan mówił przed chwilą, że chce być sam.

— Tak, dwa kieliszki! — krzyknął hrabia, rzucając mu piorunujące spojrzenie; — śpiesz się i nie pokazuj się tu więcej tego wieczora.

Kamerdyner spełnił rozkaz potrząsając głową, jakby obawiał się, czy pan jego nie stracił zmysłów.

Nieszczęśliwy, którego Alonzo wybrał do wykonania swego strasznego zamysłu, był to młody muzyk niepospolitych zdolności. Dla tego to hrabia zamiłowany w zbytku, nie odmawiając sobie żadnej przyjemności, lubiąc artystów, przyjął go do swego dworu. Zajęcie zdolnego śpiewaka było, dać się słyszeć podczas świetnych uczt i wielkich obiadów, wydawanych przez pana; wysławiał on przy akompanjamencie lutni, znamienicie czyny bohaterów i dawnych rycerzy hiszpańskich w bitwach przeciw Arabom i Saracenom. Miał głos piękny i donośny, a śpiewał zawsze czysto i z uczuciem. Szczególniej zaś umiał dobitnie oddać różne namiętności, które były przedmiotem jego pieśni; radość i boleść, obawa i nadzieja, miłość i nienawiść na przemian malowały się w jego głosie. Zresztą Pedro był wesołego usposobienia, miał piękną twarz i bardzo przyjemne ułożenie. Strój jego był zwykle gustowny i wyszukany. Przy tem umysł jego rozwinięty, bo pobierał wyższe nauki, ale talent jego do muzyki i ogólne uwielbienie, jakie budził, dało mu wstęp do najlepszych towarzystw i żadna uroczystość nie odbyła się, ażeby Pedro nie był na nią zaproszony.

C. d. n.

Kronika bieżąca

Sobota 25 kwietnia	Św. Marka, ewangelisty. Św. Stefana, biskupa. Św. Anania, ucznia.

*

Kalendarz słowiański: Jarosław.

Jutro, niedziela 26 kwietnia: Uroczystość Najśw. Marji Panny od Dobrej Rady. — Uroczystość Opieki Św. Józefa. — Św. Kleta, papieża; św. Marcelina, papieża oraz św. Bazyleusza, biskupa.

Pojutrze, poniedziałek 27 kwietnia. — Uroczystość błogosł. Piotra Kanizjusza z Towarzystwa Jezusowego. Św. Antymusa, biskupa; św. Anastazego, papieża; błogosł. Piotra Armengaudjusza oraz błg. Zyty, dziewicy.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 4.43,	o godz. 19.14
Księżyca	o godz. 9.44,	o godz. 2.28

Pierwsza kwadra: 25 kwietnia o godzinie 14.40.

*

Św. Marka, ewangelisty. Jako uczeń i tłumacz św. Piotra, apostoła, napisał w Rzymie na prośbę współwyznawców swą Ewangelję. Zabrał ją potem z sobą do Egiptu i założył w Aleksandrji kazaniem swem Kościół. Później został dla wiary swej schwytany, związany, i wleczony po kamieniach i skałach; potem wrzucono go do więzienia.

Św. Stefana, biskupa, któremu za cesarza Zenona heretycy przeciwnicy Soboru Chalcedońskiego częstokrotnie dokuczali, a wreszcie wrzucili go do rzeki Orontes.

Św. Aniana, ucznia i następcy św. Marka na stolicy biskupiej, który obfity w cnoty zasnął w Panu.

— Nowe zarządzenia ministerstwa komunikacji celem zabezpieczenia bezpieczeństwa na kolejach. Ministerstwo komunikacji wydało szereg nowych zarządzeń, zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa na kolejach. Zarządzenia dały dodatnie wyniki, gdyż ilość wypadków w szybkiem tempie się zmniejszyła, a obecnie w stosunku do lat ubiegłych, a w szczególności do 1929 roku w znacznej mierze zmalała. Poważnych wypadków t. j. zderzeń i wykolejeń pociągów na szlakach i stacjach w 1929 roku było 370, zaś w 1930 — 259. Na uwagę zasługuje fakt, że we wszystkich wspomnianych wypadkach zderzeń i wykolejeń w roku ubiegłym nie było ani jednego śmiertelnego wypadku, zaś ilość mniej, lub więcej poszkodowanych osób, która w roku 1921 wynosiła 165, zmniejszyła się w roku 1930 do cyfry 44. Dalej ilość wypadków przejechania przez pociągi na przejazdach, strzeżonych i niestrzeżonych wynosiła w 1921 roku 205, natomiast w roku 1930 — 175, przyczem większość tych wypadków spowodowana była nieostrożnością poszkodowanych. Również znacznie zmniejszyły się wypadki przy wykonywaniu pracy w warsztatach, elektrowniach, przy robotach taborowych itp.

— Oddział lotniczy policji polskiej. Rozwój cywilnej żeglugi powietrznej w Polsce skłonił czynniki kierujące policją państwową do utworzenia oddziału policjantów, wyszkolonych specjalnie dla nadzorowania ruchu pasażerskiego lotniczego. Komenda główna policji delegowała w tym celu 12-tu posterunkowych na kurs pilotażu przy dywizjonie szkolnym 1-go pułku lotniczego w Warszawie. Posterunkowi ukończyli kurs w tych dniach i przeszli na kurs pilotażu praktycznego, poczem zaliczeni będą do pierwszego w Polsce oddziału policji lotniczej.

— Stawki celne na nawozy sztuczne. Rozporządzeniem ministra skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa, z mocą obowiązującą od 17 bm., ustalono nowe stawki na nawozy sztuczne, a mianowicie: azotan amonu clony będzie w wysokości 27 zł. od 100 kg., natomiast siarczan amonu, saletra chilijska, azotan sodu, saletra wapniowa (azotan wapnia), saletra potasowa i azotniak, clone będą w wysokości 25 zł. od 100 kg.

Rozporządzenie przewiduje, iż azotan amonu może być przywożony za pozwoleniem min. skarbu bez cła, a siarczan amonu oraz jego mieszaniny, sprowadzane dla celów rolniczych, również za pozwoleniem tegoż min. mogą być od cła zwolnione. To samo dotyczy wszelkiej saletry.

Ponadto saletra chilijska, azotan sodu i saletra potasowa dla celów przemysłowych mogą być sprowadzane za pozwoleniem min. skarbu bez cła.

— Zakłady fryzjerskie winny być w święta zamknięte. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozesłało do wojewodów okólnik, w którym poleca należyte dopilnowanie przestrzegania godzin otwarcia przez zakłady fryzjerskie. Wobec stwierdzenia, że szereg zakładów fryzjerskich nietylko nie przestrzega obowiązujących godzin otwarcia w dni powszednie, lecz narusza przepisy o odpoczynku niedzielnym i świątecznym, ministerstwo spraw wewnętrznych poleca zwrócić szczególną uwagę na te zakłady i pociągnąć winnych do odpowiedzialności karno administracyjnej i karno-sądowej. W akcji tej będą również współdziałać inspektorzy pracy. Wyjątek stanowią zakłady fryzjerskie na dworcach kolejowych, ktore mogą zatrudniać pracowników najemnych w niedzielę i święta.

Cenmy polską szkołę.

Katowice, 23 kwietnia.

Od czasu, gdy Śląsk zrzuciwszy pęta niewoli niemieckiej przyłączył się do Macierzy, upośledzony dotąd lud śląski stał się gospodarzem we własnym kraju a język polski stał się językiem panującym. Dziś wszędzie, w każdej najmniejszej nawet gminie znajduje się powszechna szkoła polska. Po ukończeniu jej młodzież ma prawo uczęszczać do szkół średnich, t. j. do gimnazjum i rozmaitych fachowych zakładów oraz do wszystkich wyższych uczelni w kraju. W ten sposób przed dzieckiem polskiem na Śląsku stoją otwarte wszystkie odpowiedzialne stanowiska, urzędy i posady.

Niemal wszyscy rodzice pamiętają nie tak dawne czasy, kiedy Prusak gnębił ich w szkole zabraniając nawet modlić się w języku ojczystym, pamiętają to również, że po opuszczeniu takiej szkoły nie mieli żadnych możliwości, by uzyskać pracę i wynagrodzenie odpowiednie do zdolności i pracowitości, jakiemi się wykazywali. Niemiec był wszędzie lepiej widziany od Polaka, polski Ślązak był zawsze obywatelem niższego rzędu, który najlepiej nadawał się do ciężkiej, fizycznej pracy.

Różnica ta pomiędzy szkołą polską a szkołą niemiecką rzuca się rażąco w oczy, nic przeto dziwnego, że społeczeństwo na Śląsku ceni i kocha szkołę polską. Zapisy do szkół powszechnych wyznaczone na okres 27, 28, 29, 30 kwietnia oraz 1 i 2 maja będą nowym dowodem zrozumienia i zaufania, jakiem Śląsk darzy szkołę polską.

Uroczystości powstania śląskiego.

Specjalne pociągi zwozić będą uczestników.

Katowice, 23 kwietnia.

Celem przewiezienia poszczególnych organizacyj z całego Śląska, na uroczystość powstania w dniu 2 maja br. do Katowic dyrekcja kolejowa przeznaczyła specjalne pociągi oddane wyłącznie do użytku uczestników uroczystości. W związku z tem kwestja kredytowania przejazdu kolejowego w wysokości ⅓ ceny biletu IV klasy została w ten sposób unormowana, że poszczególne organizacje, np. Zw. inwalidów, straży pożarnej, albo Tow. Młodzieży Katolickiej, spisują imiennie swych członków, którzy mają udać się do Katowic, zaopatrując wspomniany spis we własną pieczątkę oraz **dodatkowo w pieczęć Zw. miejscowego Powstańców lub Z. O. K. Z.** Brak pieczęci Zw. Powstańców lub Z. O. K. Z. spowoduje nieudzielenie kredytowanego przejazdu przez odnośne władze kolejowe. Z tego powodu zwraca się uwagę, aby wszystkie organizacje przejeżdżające do Katowic na dzień 2 maja br. zaopatrzyły się wcześniej w spisy uczestników, oraz potrzebne pieczęcie. Jeden egzemplarz spisu imiennego uczestników należy bezzwłocznie przesłać na ręce komitetu uroczystościowego w Katowicach. Przyjazd wszystk. organizacyj w dniu 2 maja br. do Katowic nastąpić musi nie później jak do godz. 15, przyczem poszczególne związki winne się zaopatrzyć w odpowiednie tablice wzgl. napisy orjentacyjne z wymienieniem nazwy związku. Na stacji kolejowej w Katowicach będzie czynne w dniu przyjazdu z całego Śląska poszczególnych organizacyj biuro informacyjne, które będzie informowało przybywających o programie uroczystości. Podaje się do wiadomości, że zbiórka wszystkich związków i organizacyj Wielkich Katowic oraz tych organizacyj, które przybędą tramwajem wzgl. autobusem do Katowic, odbędzie się o godz. 15 przed Urzędem Wojewódzkim. Służbę informacyjną, do której należy się zwracać z wszelkiemi zapytaniami, stanowić będą posterunkowi policji zaopatrzeni w specjalne opaski na ramieniu, oraz harcerze. O szczegółowym programie uroczystości zostaną związki oraz organizacje powiadomione za pośrednictwem prasy, radja oraz po przybyciu na stacji w Katowicach.

Województwo śląskie.

*** Zatarg w hutach żelaza.** Związek pracodawców skierował sprawę zatargu zarobkowego w hutach żelaza do komisji pojednawczej i rozjemczej, bowiem związki zawodowe odrzuciły propozycje załatwienia sprawy zatargu w drodze nadzwyczajnego rozejmu. W związku z zatargiem udaje się do Warszawy komisarz demobilizacyjny inżynier Maske.

*** Dalsze zwolnienia z pracy w hutach żelaza.** Według doniesienia gazet, huta „Hubertus" pod Łagiewnikami zamierza zwolnić z pracy 650 robotników, a huta „Baildon" w Katowicach 23. Ostatnio huta wspomniana zwolniła z pracy 65 robotników.

*** Zatarg zarobkowy w leśnictwie zlikwidowany.** Pod przewodnictwem naczelnika inżyniera Kossutha odbyło się w zeszłą środę posiedzenie komisji rozjemczej w sprawie zatargu zarobkowego w leśnictwie. Komisja wydała wyrok na podstawie którego utrzymane zostały w mocy dotychczasowe zarobki w gospodarstwach leśnych z wyłączeniem zarobków nieżonatych, którym skreślono jednozłotowy dodatek od dniówki. Umowa dotyczy 1200 robotników.

*** Cześć powstańcom śląskim!** Pod tym tytułem wydał zarząd okręgu śląskiego Związku Legjonistów Polskich odezwę z okazji dziesięciolecia wybuchu trzeciego powstania śląskiego. W odezwie tej podniesiono dodatni udział legjonistów w walkach o wyzwolenie Śląska z niewoli pruskiej następującemi słowy:

„Legjonista opuszcza swoje szeregi i biegł „borem, lasem", biegł setkami kilometrów, by ramię przy ramieniu stanąć z powstańcem śląskim. **I ziemie ta piastowską zrosiła również krew legjonowa; zmieszała się bratnia krew i znaczyła szlaki bojowe trzeciego powstania".**

Wkońcu odezwy legjoniści zwracają się do powstańców śląskich, a zwracają się do nich z wdzięcznością i ślą im wyrazy dzięczności.

*** Zarządzenie oszczędności w wydatkach Skarbu Śląskiego.** Kryzys gospodarczy, jaki przeżywamy, znalazł swój pełny refleks w gwałtownym spadku dochodów Skarbu Śląskiego. Kiedy w roku 1928-29 suma dochodów z wszystkich danin publicznych do Skarbu Śląskiego wynosiła 14 264 700 zł., w roku 1929-30 — 10 227 800 zł., to w lutym r. 1930-31 spadła na 7 760 000 zł. Różnica zatem między rokiem 1928-29, a rokiem obecnym wynosi blisko 7 miljonów złotych wpływów za jeden miesiąc, t. zn. 50 proc., zaś jeżeli chodzi o rok poprzedni, spadek ten wynosi 2 i pół miljona złotych. Prowizoryczne obliczenie za pierwsze dwie dekady kwietnia wykazują wpływ 5 159 000 zł., kiedy w roku poprzednim w tym samym czasie wpłynęło 7 079 000 zł., i tu zatem spadek za 20 dni miesiąca kwietnia wynosi kwotę 2 milj. złotych.

Cyfry te wskazują w sposób dobitny na to, że osłabiony puls życia gospodarczego wpłynął w sposób decydujący na spadek dochodów, nakazując w ten sposób władzom skarbowym Województwa Śląskiego jak najdalej idącą przezorność w zakresie wydatkowania.

Celem utrzymania równowagi budżetowej wojewoda wydał surowe zarządzenia w sprawie miesięcznego budżetowania, oraz jak najdalej idącej oszczędności.

*** Kolonje dziecięce Czerwonego Krzyża.** W środę, dnia 29 kwietnia rb. wracają z kolonji leczniczej w Rabce-Zdrój dzieci: z Wełnowca, Siemianowic, Chorzowa, Tarn. Gór, Janowa, Mysłowic i dzieci, których rodzice otrzymali specjalne zawiadomienia. Odebrać je można w Katowicach na dworcu III kl. peron III, o godz. 17,40.

*** Z obrad Izby Handlowej.** W dniach 21 i 22 bm. obradowała rada przyboczna Izby Handlowej w Katowicach pod przewodnictwem komisarza rządowego Izby p. Jana J. Kowalczyka. Rada przyboczna po wysłuchaniu sprawozdania komisarza przyjęła do zatwierdzającej wiadomości zwolnienie p. inż. Romana Brzeskiego ze stanowiska dyrektora Izby. Następnie rada zatwierdziła zamknięcie rachunkowe Izby za rok 1930 oraz wysłuchała sprawozdania z działalności Izby za I kwartał br. Mając na celu ożywienie działalności Izby przyciągnięciem do współpracy w większym aniżeli dotychczas stopniu, sfer gospodarczych ob wodu, rada na wniosek komisarza zreorganizowała istniejące przy Izbie komisje, kasując zbędne i powołując do życia nowe. Jednoczesnemu odnowieniu uległ również skład osobowy poszczególnych komisyj, do współpracy w których ponadto rada postanowiła kooptować szereg przedstawicieli życia gospodarczego, w pierwszym rzędzie zaproponowanych przez organizacje gospodarcze obwodu.

Z Katowickiego

Wystawa polskiej sztuki kościelnej.

Katowice. W dniu 30 bm. zostanie otwarta w Katowicach wystawa polskiej sztuki kościelnej, która obejmować będzie przeszło 600 prac polskich artystów tak żyjących, jak i nieżyjących m. in. K. Leszczki, J. Mehofera, K. Sichulskiego, W. Szymanowskiego, S. Wyspiańskiego i J. Malczewskiego. Na eksponaty złożą się: płótna, witraże, dekoracje projekty, rzeźby i modele, dalej tkaniny, hafty i ornaty kościelne oraz zdobnictwo.

Kolejarze przeciwko zniżce poborów.

Katowice. W ubiegłą środę odbył się w Katowicach zjazd prezesów oddziałów i sekcyj Zjednoczenia kolejowców polskich przy udziale 300 delegatów. Po referacie p. Nowakowskiego z Warszawy, zjazd uchwalił rezolucję stwierdzającą, że zniżka płac o 15 proc. przy równoczesnem wstrzymaniu awansów spycha pracowników kolejowych w objęcia krańcowej nędzy. Zjazd domagał się cofnięcia postanowienia o redukcji płac.

Aresztowanie przemytników.

Katowice. W środę 22 bm. przed południem, na ul. Mickiewicza funkcjonarjusze straży granicznej zatrzymali auto ciężarowe, należące do niejakiego Gnidy z Bielszowic. Auto naładowane było transportem jedwabiu i towarami kolonjalnemi. W związku z tem strażnicy aresztowali pięć osób. Jak wykazało dochodzenie, aresztowani należeli do zorganizowanej bandy przemytników, która za pośrednictwem firmy bytomskiej Weichmanna sprowadzała towar z Niemiec do Polski i rozsyłała go do szeregu miast.

Oszustwo.

Katowice. Niejaka Jadwiga Guzowa z Katowic doniosła policji, że w jej mieszkaniu zjawił się pewien osobnik, dopytując się o adres niejakiego Szumana. Nieznajomy oświadczył, że poszukiwany S. wygrał na loterji 300 złotych, jednak jego obecnego miejsca pobytu ustalić nie może. Wobec tego zaofiarował jej nabycie tego losu za 25 złotych. Guzowa nie przeczuwając, że ma do czynienia z oszustem, wręczyła mu 9,50 zł. gdyż więcej nie miała. Oszust wypisał jej w zamian za to kwit na kwotę 300 zł. twierdząc, że za okazaniem kwitu wypłacona jej będzie wspomniana suma w banku. G. udała się natychmiast do banku, gdzie dowiedziała się, że padła ofiarą oszustwa.

Rozprawa o krzywoprzysięstwo.

Katowice. Przed sądem okręgowym w Katowicach miała się odbyć rozprawa przeciwko Anieli Kamińskiej-Perfeniukowej, oskarżonej o namowę do krzywoprzysięstwa i oszustwo. Rozprawę odroczono wskutek niestawienia się oskarżonej. Na przyszłą rozprawę oskarżona przyprowadzona będzie przez policję.

Kradzież zaprzęgu.

Załęże w Katowickiem. Niejaki Augustyn Górny oraz jego przyjaciel Szczepan Seifert, będąc w stanie nietrzeźwym, wsiedli na stojącą przed karczmą Krysta furmankę Franciszka Maszowskiego z Król. Huty i odjechali. W czasie pościgu, przytrzymano sprawców na ul. Król. Huckiej w Dębie. Furmankę zwrócono poszkodowanemu, awanturników zaś oddano w ręce policji.

Z Król. Huty

Włamanie do magazynu.

Król. Huta. Niewykryci dotychczas sprawcy włamali się do magazynu kopalni „Marja" w Król. Hucie, skąd skradli większą ilość karbidu, kilka lamp górniczych, dwa reflektory i inne rzeczy. — Złodzieje przeszukali dokładnie pokoje i przyległe magazyny, szukając bardziej wartościowych przedmiotów.

Sprzeniewierzenie.

Król. Huta. Niejaka S. M., kolporterka gazet sprzeniewierzyła 125 zł., które pobrała od abonentów. Policja spisała protokół. M. pochodzi z Siemianowic.

Z Świętochłowickiego

Opłaty za wodę.

Wielkie Piekary w Świętochłowickiem. Komisaryczny wydział powiatowy powiatu świętochłowickiego zatwierdził nowy statut miejscowy tutejszej gminy o publicznym wodociągu, regulujący również czynsz za używanie wody. Opłaty wynoszą: za wodę zużytą w domach mieszkalnych i gospodarstwach rolnych 38 groszy za m³ a używaną na cele przemysłowe 40 groszy za m³.

Najechanie samochodem.

Wielkie Piekary w Świętochłowickiem. Na ul. Marjackiej samochód osobowy najechał na 6-letniego Huberta Skrzypulca. Chłopak doznał zgniecenia prawej nogi. Rannego przewieziono do szpitala brackiego w Szarleju.

Z Pszczyńskiego

Z ruchu organizacyjnego ZOKZ.

Stara Wieś w Pszczyńskiem. Miesięczne istnienie świetlicy dla młodzieży otwartej przy miejscowem kole Z. O. K. Z. w Starej Wsi wykazała jak zwykle pożyteczne i potrzebne są tego rodzaju placówki w górnośląskich ośrodkach wiejskich. Świetlica otwarta jest 3 dni tygodniowo, dla chłopców, 3 dni dla dziewcząt w czasie wieczornych godzin. Dzienna frekwencja, mimo szczupłości lokalu i nie wielkiego zaludnienia wsi przekracza niejednokrotnie 60 osób. Z urządzeń świetlicy, pozostającej pod opieką i nadzorem p. kierownika miejscowej szkoły Kuźniarskiego, korzystają wszystkie miejscowe stowarzyszenia oraz wiele osób ze starszego społeczeństwa.

Bójka w obozie cygańskim.

Urbanowice w Pszczyńskiem. Pomiędzy cyganami obozującymi w lasku pomiędzy Urbanowicami a Starym Bieruniem wywiązała się bójka w czasie której cyganie Franciszek Kierpacki i Antoni Kwiatkowski odnieśli lekkie obrażenia. Zawezwana policja przywróciła spokój a winnych pociągnęła do kary.

Rzadka uroczystość w więzieniu.

Mysłowice. W niedzielę, dnia 19 kwietnia rb. w kaplicy więzienia karno-śledczego w Mysłowicach odbył się chrzest jednej z aresztantek. Mianowicie w m-cu lutym rb. została przeniesiona z więzienia w Krakowie do więzienia w Mysłowicach aresztantka, niejaka Anna Mosurska, lat 21, która nie była jeszcze ochrzczona. Ponieważ jednakże wspomniana aresztantka często wyrażała chęć być ochrzczoną i ponieważ już podczas pobytu w więzieniu w Krakowie była w tym kierunku przygotowywaną, — więc kapelan więzienia w Mysłowicach, ks. prałat dr. Bromboszcz dołożył wszelkich starań, by powierzona jego pieczy, jako duszpasterza więzienia, Mosurska mogła jaknajprędzej przyjąć chrzest św. W tym też celu chętnie zgłosiła się do współpracy z księdzem prałatem Bromboszczem p. prof. Hallerówna, która tej apostolskiej misji oddała się z całem zaparciem i poświęceniem się siebie.

Po trzech miesiącach pracy w dniu 19 kwietnia nastąpił chrzest aresztantki, która zaraz bezpośrednio po przyjęciu pierwszego Sakramentu przystąpiła do Spowiedzi i do I-szej Komunji św. Chrztu św. wspomnianej udzielił w kaplicy więziennej ks. prałat dr. Bromboszcz, przyczem rodzicami chrzestnymi byli: Przewodnicząca czynnego nadzwyczaj Tow. św. Wincentego a Paulo w Mysłowicach p. Robakowa oraz naczelnik więzienia J. Ciołek.

Cała ta ceremonja chrztu i to osoby dorosłej w kaplicy więziennej budziła bardzo podniosły nastrój zarówno wśród wszystkich obecnych więźniów jak również i wśród licznie przybyłych Pań z Tow. św. Wincentego a Paulo, które obdarzyły swoją chrześniaczkę licznemi upominkami.

Do uświetnienia całej uroczystości przyczynił się również w dużej mierze zespół orkiestry kolejowej w Mysłowicach, która podczas Mszy św. wykonała pod dyrekcją p. Koźlika szereg pieśni wielkanocnych.

Listy naszych Czytelników.

Wieczorek rodzicielski.

Nowy Bytom w Katowickiem. W dniu 19 kwietnia odbyła się na sali p. Holcszauera zabawa, zorganizowana przez radę rodzicielską szkoły I. im. Tadeusza Kościuszki. Zabawę poprzedził wieczorek rodzicielski, który zgromadził taką liczbę rodziców, że na sali zabrakło miejsca. Przywitał zebranych nauczyciel p. Kandora, pełniący obowiązki kierownika szkoły, wyjaśniając znaczenie łączności domu ze szkołą przez związki rodzicielskie, dążenia szkoły współczesnej i jej znaczenie dla szerokich warstw społecznych. Na program złożyły się pięknie wykonane śpiewy chóru szkolnego pod batutą naucz. p. Pietrzaka, wesołe monologi dzieci i sztuczka ilustrująca kłopoty i zmartwienia dziatwy szkolnej, — oraz pląsy. Produkcje dzieci nagrodzone zostały hucznemi oklaskami, bo też małe aktorki zasłużyły na to w całej pełni. Wieczorek zaszczycili swą obecnością ks. kapelan Kret w imieniu ks. proboszcza oraz naczelnik gminy p. Basista. Po wieczorku bawiono się ochoczo. Rada rodzicielska składa tą drogą podziękowanie dyrekcji huty Pokój za bezinteresowne udzielenie orkiestry, zaś gronu nauczycielskiemu szkoły I. dziękuje za pracę, przy zorganizowaniu wieczorku, — przyrzekając współpracować na terenie opiek klasowych i rady rodzicielskiej. — Do rodziców zaś apeluje rada rodzicielska, żeby w nadchodzącym tygodniu nie zapomnieli wpisać swych dzieci do szkoły polskiej. Nie może braknąć ani jednego dziecka w szkole polskiej, bo widzieliście na własne oczy, jak szkoła polska umie dzieci wychować i wykształcić. Czysty dochód z wieczorku i zabawy przeznacza rada rodzicielska dla biednych dzieci przystępujących do pierwszej Komunji św.

Koncert pieśni polskiej.

Czerwionka w Rybnickiem. Koncert pieśni polskiej zapowiedziany przez Wydział okręgu rybnickiego odbył się dnia 19 kwietnia br. W koncercie brały udział chór miesz. „Kościuszko" Czuchów, „Lutnia" Czerwionka i chór męski „Echo" z orkiestrą kopalni Dębieńsko.

Pod kierownictwem dyregentów E. Depty, naucz. Kwiatkowskiego i Migdałka chóry wykonały obfity program pieśni Moniuszki, Paderewskiego, Kazury, Walek-Walewskiego, Minchejmera, Beethovena, Langera i Nowotki, ku zupełnemu zadowoleniu publiczności. Dobrze zaprezentował się młodziutki chór „Moniuszko" z Czuchowa. Przy wytrwałej pracy i dobranym materjale głosowym jaki posiada, zdobyć może piękne wyniki w wykonaniu pieśni. Orkiestra kopalniana pod sprężystem kierownictwem kapelmistrza, dając piękny wybór pierwszorzędnych utworów muzyków światowej sławy wypełniła artystyczną stronę koncertu tak, że wspólnie z chórami darzona przez publiczność szczeremi oklaskami, nagrodzona została za bezinteresowne poświęcenie dla spraw narodowych. — Wśród publiczności zauważyliśmy przedstawicieli dyr. kop. Dębieńsko, która pod względem kulturalnym pomaga towarzystwom bardzo dużo. Z żywem zainteresowaniem śledził przebieg koncertu prezes chóru „Echo" i organizator tej imprezy p. Burczyk dyr. biur. kopal. Wydział okręgowy zastępowali pp. Basista prezes; T. Płaczek i Mańka, który przekonali się też naocznie jak mało pewne sfery doceniają mozolną pracę kulturalno-oświatową na polu pieśni polskiej, gdyż mimo odpowiedniego czasu i zawiadomienia nie wzięli udziału w koncercie. Pustkami świeciły krzesła przeznaczone dla urzędów komunalnych gminy i okręgu, dla nauczycielstwa, sfer kupieckich, oraz innych poważnych obywateli, których obowiązkiem było przybyć na koncert, co byłoby dowodem pięknego życia narodowego w Czerwionce. Czas obudzić się ze snu i żywym udziałem poprzeć życie towarzystw.

Uczestnik.

Z Rybnickiego

Zasadzenie ojcobójcy.

Rybnik. Sąd okręgowy w Rybniku rozpatrywał w tych dniach ponurą tragedję rodzinną. Na ławie oskarżonych zasiadł Jan Kowol z Pszowa, który zastrzelił swego ojca a następnie usiłował popełnić samobójstwo. Na rozprawie oskarżony przyznał się do winy twierdząc, że ojciec upijał się i znęcał się w okrutny sposób nad nim i jego braćmi. Pozatem ojciec jego Wincenty K. usiłował sprzedać cały swój majątek, czem naraziłby całą rodzinę na nędzę. Oskarżony chciał temu zapobiec i dlatego zabił ojca. Sąd skazał Kowola na 10 lat więzienia za zabójstwo a tydzień aresztu za nielegalne posiadanie broni.

Dezerter usiłuje popełnić samobójstwo.

Czerwionka w Rybnickiem. Tutejsza policja przytrzymała w tych dniach dwu szeregowych z baterji stacjonowanej w Żorach mianowicie Stefana Fludrę z Sosnowca i Władysława Kadubka z Częstochowy. Przytrzymanych osadzono w areszcie policyjnym, gdzie Fludra usiłował popełnić samobójstwo, czemu zdołano jednak przeszkodzić.

Z ruchu harcerskiego.

Rogów w Rybnickiem. W niedzielę, dnia 19 kwietnia męsk. druż. harc. w Rogowie pod kierownictwem nauczyciela p. Franc. Hołyńskiego, odegrała dwie baśnie p. t. „Czerwony Kapturek" oraz „Zły czar". Młodzi amatorzy wywiązali się ze sztuki dobrze. Zebranych na sali przywitał opiekun druż. kier. szkoły p. Król, poruszając wzniosłą ideologję ruchu harcerskiego. Przerwy uzupełniał chór dziatwy swemi produkcjami pod kierownictwem kier. p. Króla. Dochód przeznaczono na zakup mundurków. Rodzice w miłym nastroju spędzili wieczór.

Bójka.

Łyski w Rybnickiem. W korytarzu restauracji Bąka w Łyskach powstała kłótnia na tle osobistych porachunków pomiędzy funkcjonarjuszem kolejowym Józefem Kiełbiałką oraz Pawłem Gaszką, A. Polarczykiem, Rudolfem Walnerem i Emanuelem Mastulą, w czasie której Kiełbiałka pokłóty został nożem w ręce i głowę. Ofiarę nożowników przewieziono do lekarza w Rydułtowach. — Policja spisała protokół.

Z Tarnogórskiego

Ustęp podziemny.

Tarnowskie Góry. W ostatnich dniach oddany został do użytku publicznego nowo wybudowany na placu Wolności — ustęp podziemny. Wykonanie tego ustępu zasługuje pod każdym względem na uznanie i pochwałę. Właśnie w tem miejscu ustęp był bardzo pożądany.

Przemytnictwo.

Tarnowskie Góry. W aptece pod Eskulapem, przy ul. Krakowskiej zajęli w dniu 20 bm. wywiadowcy straży granicznej większą ilość medykamentów pochodzenia zagranicznego. Towar został skonfiskowany.

Nieszczęśliwy wypadek.

Piekary Rudne w Tarnogórskiem. Najechany został przez samochód tutejszy obywatel Fabjan Bubalik, który został ciężko okaleczony. Nieszczęście zdarzyło się w Bobrku koło Bytomia (Śląsk Opolski). Nieszczęśliwego odstawiono do szpitala w Bytomiu, gdzie zmarł po upływie kilku dni. Śp. Fabjan Bubalik był wzorowym obywatelem i długoletnim czytelnikiem „Katolika Śląskiego". Niech odpoczywa w pokoju. Rodzinie Zmarłego wyrażają serdeczne współczucie redakcja „Katolika" oraz agent Paweł Bednarczyk.

Pomoc dla bezrobotnych.

Repty Nowe w Tarnogórskiem. Dyrekcja państwowych zakładów wodociągowych przekazała na ręce gminy Repty Nowe pewną kwotę dla miejscowych bezrobotnych oraz na obchód 3 Maja.

Nowy naczelnik urzędu okręgowego.

Świerklaniec w Tarnogórskiem. Na komisarycznego naczelnika urzędu okręgowego w Świerklańcu powołało województwo śląskie p. Jana Zajera z Tarnowskich Gór.

Z Lublinieckiego

Przytrzymanie.

Lubliniec. Tutejszej policji udało się ująć niebezpiecznego bandytę nazwiskiem Oskar Pigło, zamieszkałego w Tarnowskich Górach. Widocznie przyjechał do Lublińca na gościnne występy.

Znalezienie zwłok.

Kalety w Lublinieckiem. Niedaleko stacji kolejowej Kalety znaleziono na torze zwłoki pewnego mężczyzny niestwierdzonego nazwiska, przejechanego przez pociąg. Czy zachodzi tutaj nieszczęście czy też samobójstwo, dotychczas nie stwierdzono.

Z dalszych stron.

Olbrzymia obława za bandytą.

Piła. Onegdaj rano uciekł z tutejszego więzienia niejaki Jan Szymczewski, wielokrotnie karany za różne przestępstwa. W roku ub. został w Pile skazany na rok więzienia, jednak podczas odsiadywania kary zachorował i zbiegł ze szpitala. Obecnie aresztowano go 12 bm. ze skradzionym rowerem. W czasie badania Szymczewski przyznał się do 136 kradzieży i włamań w Pile i okolicy. Ucieczki dokonał w ten sposób, że przy użyciu kawałów żelaza z pieca i łóżka przebił mur znacznej grubości. Przez cały dzień poszukiwano zbiega przy pomocy kilkuset ludzi umundurowanej policji pieszej i konnej oraz kryminalnej, dokonując wielkich obław w lasach nadgranicznych, jednak dotychczas bezskutecznie. Ponieważ istnieje przypuszczenie, że Szymczewski uciekł do Polski, przeto obsadzono całą granicę policją na przestrzeni wielu kilometrów.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 23 kwietnia 1931 r.

Dolar amerykański 8.90 zł. Funt sterlingów angielskich 43.27 zł. 100 franków francuskich 34.81½ zł. 100 szylingów austrjackich 125.19 zł. 100 koron czeskich 26.37 zł. 100 lir włoskich 46.64 zł. 100 franków szwajcarskich 171.48 zł. 100 guldenów holenderskich 357.68 zł.

Poznańska giełda zbożowa

w dniu 23 kwietnia 1931 r.

Żyto 28.75—29.00. Pszenica 33.50—34.00. Jęczmień browarowy 28.00—29.00. Owies pastewny 26.50—27.50. Mąka żytnia 65% 42.00—43.00. Mąka pszenna 65% 51.00—54.00. Otręby żytnie 24.00 do 25.00. Otręby pszenne 24.25—25.25. Otręby grube 25.50—26.50. Rzepak 38.00—40.00. Gorczyca 42.00—47.00. Wyka latowa 45.00—47.00. Peluszka 47.00—50.00. Groch polny 29.00—30.00. Groch Wiktorja 30.00—34.00. Łubin niebieski 26.00—28.00. Łubin żółty 34.00—38.00. Koniczyna czerw. 300.00—350.00. Koniczyna biała 340.00 do 460.00. Koniczyna szw. 230.00—260.00. Koniczyna żółta odłuszczona 140.00—170.00. Koniczyna żółta w łuskach 60.00—70.00. Przelot 200.00—240.00. Tymoteusz 90.00—105.00. Rajgras ang. 90.00 do 110.00. Tatarka 28.00—30.00. Ziemniaki jadalne 6.00 do 6.50. Ziemniaki eksportowe 8,50—10.00. Słoma prasowana 3,00—3,10. Siano luźne 8,00 do 8,50. Siano prasowane 9,00—9,50. Ogólne usposobienie mocne.

Ceny targowe w Katowicach

w dniu 23 kwietnia 1931 r.

Masło wiejskie funt 2,30—2,50. Masło mleczarniane 2,50—2,80. Jaja sztuka 0.13—0.15. Ser biały (twaróg) 0.70—0,80, Mleko litr 0.40.

Mięso: Wieprzowina funt 0.90—1,00, wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1,20—1,30. wołowina 0,80—1,20, cielęcina 0,80—1,00, cielęcina bez kości 1,20—1,40, skopowina 1,50—1,70, okrasa świeża 1,00—1,10. Okrasa wędzona 1,20—1,50, łój 0.70—0.90.

Jarzyny: Kapusta biała za funt 0,25—0.40, kapusta modra funt 0.35—0.50, marchew 0,25—0.30 kalarepa główka 0.30—0.50, cebula za funt 0.30 do 0.45, pomidory za funt 3.80—4.00, kalafiory sztuka 2.00—5.00, Sałata za główkę 0.15—0.40, fasola zielona funt 0.35—0.60, ogórki 1,75—2.00, kartofle za centnar (50 kg.) 4.75—5.00, kartofle 10 funtów 0.50.

Owoce: Pomarańcze sztuka 0.60—080. jabłka doobrowe za funt 1,20—1,40, jabłka do gotowania za funt 0.80—1,00, śliwki surowe funt 1,00 do 1,30. cytryny sztuka 0,08—0,13.

Drób: Gołębie 1,00—1,30, gołębięta 1,00—1,30, kury 3,50—7,00. kaczki 4.00—7,00, gęsi 8,00 do 12,00, indyczki 12,00—16.00, indyki 18.00—25.00. Gęsi tuczne za funt 1,40—1,50, Ceny za nabiał i drób nieco spadły, obrót średni.

Ceny za produkty rolne

z dnia 23 kwietnia 1931 r. podane przez „Raiffeisen" hurtownię towarów w Katowicach ,ul. Gliwicka 3.

100 kg. żyto krajowe zł. 28.00—30.00 żyto na wywóz 35.00—36.00, pszenica krajowa 35.00 do 36.00,, na wywóz 51,00—52.00 jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 30.00—36.00, owies krajowy pastewny 32.00—33.00, owies na wywóz 32.00—33.00.

Pasze treściwe za 100 kg loko stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych): makuch słonecznikowy 48% zł. 26.00—27,00, makuch słonecznikowy 46% 25,00—26,00, makuch lniany 35,00—36,00, makuch rzepakowy 25.00—26,00, otręby żytnie 25,00—26,00, otręby pszenne zwykłe 25,00—26,00, otręby pszenne średnio grube 25.50—26.50, słoma prasowana żytnia 7,50, pszenna 7,50, owsiana 7,50, siano łąkowe luzem lub prasowane 15,00—16,00. Usposobienie mocne!

Kronika radjowa.

Do Czytelników!

Do chwili oddania numeru do druku nie otrzymaliśmy programu radjowego na niedzielę i poniedziałek. Wobec tego upraszamy Szan. Czytelników o wyrozumienie i wybaczenie.

Odczyt misyjny w Polskiem Radjo.

Staraniem archidiecezjalnej dyrekcji Związków misyjnych w Warszawie z cyklu odczytów o znaczeniu i zadaniach pomocniczej akcji misyjnej, wypowiedzianych przez Polskie Radjo Warszawa na wszystkie rozgłośnie kraju, 19 z rzędu odczyt pt. „Śmierć Kościoła" wygłosi w najbliższą niedzielę tj. dnia 26 kwietnia rb. o godz. 11.35, bezpośrednio po transmitowanem nabożeństwie ks. Antoni Wojnar T. J.

Nakładem firmy „Katolik", spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z. og. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Sprawy kościelne

Prawo kanoniczne — prawem osobowem dla katolików w Indjach.

Indyjskie państwo Indore wydało ostatnio nowe przepisy prawa małżeńskiego, obowiązujące w tem państwie. Ciekawym faktem jest, że w prawie tem co do małżeństw, zawieranych na terenie państwa Indore przez katolików, obowiązujące są jedynie przepisy prawa kanonicznego. Wskazuje to, jak Hindusi poważają znaczenie Kościoła katolickiego i wypracowane przezeń przepisy.

Innego natomiast jest zdania komisja kodyfikacyjna w katolickiej Polsce, pragnąca uszczęśliwić nasz kraj prawodawstwem małżeńskiem, w dużym stopniu zapożyczonem ze stosunków prawnych sowieckich.

Biskup moguncki o oficjalnem występowaniu Stahlhelmu.

Ordynarjat biskupi w Moguncji wydał okólnik, zabraniający uczestniczenia w nabożeństwach „stahlhelmowców" w mundurach, z wszelkiemi odznakami lub sztandarami. Okólnik wychodzi z założenia, że nie uznaje tego rodzaju związków, gdyż za dużo wnoszą one rozłamu do ludu i tak już bardzo rozczłonkowanego.

Odsłonięcie i poświęcenie pomnika ku czci śp. arcybiskupa Ruszkiewicza.

Staraniem duchowieństwa i wiernych archidiecezji warszawskiej dnia 21 bm. odbyło się w kościele św. Krzyża uroczyste odsłonięcie i poświęcenie pomnika ku czci śp. arcybiskupa Kazimierza Ruszkiewicza, długoletniego biskupa-sufragana i proboszcza parafji św. Krzyża w Warszawie. Pomnik ten jest płaskorzeźbą bronzową, wykonaną przez artystę rzeźbiarza Welońskiego.

O godz. 9,30 J. E. ks. biskup Szlagowski odprawił Mszę św. za duszę śp. arcybiskupa poczem dokonał poświęcenia pomnika. Na uroczystości była obecna warszawska kapituła katedralna z dziekanem swym, J. E. ks. biskupem Gallem, na czele oraz liczna rzesza parafjan i przyjaciół zmarłego arcybiskupa.

Zjazd delegatów Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej.

W dniu 9 i 10 maja rb. odbędzie się w Poznaniu w sali Domu rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka doroczny 14-ty zjazd związkowy delegatów Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej. Przewidziany jest przyjazd około tysiąca delegatów z 470 stowarzyszeń, należących do Związku Młodzieży Polskiej, oraz licznych gości, którzy żywo interesują się i poświęcają sprawie wychowania młodzieży.

Zjazd delegatów przyczyni się niewątpliwie do dalszego pomyślnego rozwoju największej organizacji młodzieży, jaką jest Związek Młodzieży Polskiej.

Prześladują religię, ale fabrykują jajka wielkanocne.

„Daily Express" donosi, że trust żywnościowy w Leningradzie sfabrykował wielką ilość jaj wielkanocnych z czekolady i cukru, przeznaczając je na wywóz zagranicę. Część tych jaj była przywieziona do Anglji i sprzedana po cenie dwukrotnie niższej od ceny podobnych fabrykatów angielskich.

Estońska cerkiew prawosławna a unja z Rzymem.

Miarodajne czynniki Cerkwi prawosławnej w Estonji postanowiły poczynić kroki, celem nawiązania łączności ze Stolicą Apostolską. Na decyzję tę wpłynął cały szereg faktów a m. in. stosunek do Cerkwi rosyjskiego arcybiskupa prawosławnego Antonjusza w Jugosławji, a także pomyślny rozwój ruchu unickiego w Polsce.

W Tallinie zawiązał się komitet, złożony z wybitnych osobistości, który wziął sobie za zadanie praktyczną realizację sprawy zblizenia się z Rzymem. W tej chwili nad wszelkiemi kwestjami, związanemi z tym problemem, pracują specjalne komisje, powołane do życia przez ów komitet.

Poważną trudnością na drodze do urzeczywistnienia zamiaru unijnego jest brak duchowieństwa katolickiego w Estonji. Obecnie w całym kraju przebywa zaledwie trzech księży katolickich, których tylko jeden włada dobrze językiem estońskim. Okoliczność ta ogromnie utrudnia zapoznanie ludu z prawdami katolickiemi. To też pierwszym krokiem realizatorów unji będzie wysłanie młodych teologów do Rzymu, by mogli tam zapoznać się dokładnie z nauką Kościoła katolickiego. (Kap.)

Sprawy towarzystw.

Katowice. Uroczyste posiedzenie Katolickiego Koła Abstynentów w Katowicach przy kościele N. M. P. z okazji 50-letniego wytrwania w abstynencji członka p. Wernera odbędzie się w niedzielę, dnia 26 kwietnia rb. o godz. 17-ej (5-ej) w Domu Związkowym przy kościele NMP., na które zaprasza się wszystkich członków.

Zarząd.

Król. Huta. Dnia 24 kwietnia br. o godz. 17-ej w sali rady miejskiej w Król. Hucie odbędzie się walny zjazd delegatów kół miejscowych ZOKZ. powiatu świętochłowickiego. Po załatwieniu spraw organizacyjnych wygłosi p. mag. Gajkiewicz referat pt.: „Potrzeby gospodarcze Śląska a zadania Związku Obrony Kresów Zachodnich".

Borowawieś. Dnia 26 kwietnia br. o godz. 4 popołudniu odbędzie się w sali miejscowej szkoły walne zebranie miejscowego koła ZOKZ., na które zaprasza się całe miejscowe obywatelstwo polskie.

Zebrania filijne Związku górników Z. Z. P.

odbędą się w niedzielę, dnia 26 kwietnia 1931 r. w następujących miejscowościach:

Katowice I. Zebranie górników o godz. 14 w lokalu Strzecha Górnicza.

Dąb: Zebranie górników o godz. 14 w lokalu p Kosza.

Król. Huta: filja I-sza Zebranie górników o godz. 16 w lokalu p. Starzyńskiego.

Łagiewniki: Zebranie górników o godz. 14 w lokalu p. Nawrata.

Nowa Wieś: filja II: Zebranie górników o godz. 15 w lokalu p. Góreckiego.

Ruda: filja I: Zebranie górników o godz. 15 w lokalu p. Lepiarczyka.

Bogucice: Zebranie górników o godz. 15 w lokalu p. Przybyły.

Z całej Polski.

Z żartu zastrzeliła męża.

Tarnów. Niejaka Helena Pukałowa wystrzałem z rewolweru zastrzeliła swego męża Jana, z zawodu kupca. Pukała, przewieziony do szpitala w Tarnowie, wkrótce zakończył życie. Przed śmiercią zeznał, że żona zastrzeliła go z żartu, nie wiedząc o naboju w rewolwerze. Mimo to utrzymują się pogłoski, że zabójstwo zostało popełnione rozmyślnie ze względu na nieszczególne pożycie małżeńskie.

Straszne skutki eksplozji znalezionego granatu.

Lwów. Na polach gminy Szybalin pow. brzeżańskiego znaleźli chłopcy granat artyleryjski, pochodzący z czasów wojny. W czasie rozbierania, posick eksplodował. Na miejscu zostali zabici: Józef Cieplicki i Józef Kuropatnik, obaj chłopcy po 12 lat liczący, zaś 8-letniemu Janowi Cieplickiemu i 12-letniemu Pawłowi Migdałowi oderwał pocisk nogi do kolan. Rannych przewieziono do szpitala w Brzeżanach, gdzie zmarli. Piątą ofiarą eksplozji był 13-letni Jan Migdał, któremu odłamek pocisku ugrzązł w podudziu.

Pożar zniszczył 30 gospodarstw.

Równe. We wsi Duliby tutejszego powiatu, powstał pożar w zabudowaniach Łaszczuka. Z powodu wiatru ogień przerzucił się szybko na całą wieś. W ciągu kilku godzin spłonęło doszczętnie 30 gospodarstw. Śpiący na strychu jednej ze stajni Wasyl Sawczuk zginął w płomieniach. Szkody narazie nie zdołano ustalić. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

SPORT.

Niedzielne mecze ligowe.

W nadchodzącą niedzielę staną do walki o punkty ligowe prawie wszystkie drużyny z wyjątkiem ŁKS-u i Warszawianki. Oto spotkania bieżącej niedzieli:

W Warszawie:

Polonia — Wisła

W Krakowie:

Cracovia — Legja

We Lwowie:

Lechja — Czarni

W Poznaniu

Warta — Pogoń Lwów

W Wielkich Hajdukach

Ruch — Garbarnia

W żadnem z tych wymienionych spotkań nie możemy napewno przewidzieć wyniku, gdyż we większej części spotkań staną do walki przeciwnicy równi, a zresztą każda drużyna skupi wszystkie swe siły w walce o cenne punkty ligowe. Największe zainteresowanie dla śląskich piłkarzy wzbudza niewątpliwie spotkanie **Ruch — Garbarnia,** które odbędzie się we Wielkich Hajdukach na boisku Ruchu o godz. 16-ej. Drużyna śląska znajduje się obecnie w dobrej formie, o czem świadczą jej ostatnie zwycięstwa odnoszone nawet na obcym terenie. Z drugiej strony Garbarnia pokazała na ostatnim meczu z Wisłą (0:0) tak znakomitą formę, że Ruch będzie musiał wytężyć wszystkie swe siły, aby zapewnić sobie 2 cenne punkty. Jednak handicap własnego boiska i chęć odwetu za ostatnio poniesioną porażkę w Krakowie (2:4) wpłynie z pewnością na wynik tego spotkania.

Ruch wystąpi do tego spotkania w następującym składzie: Mazur (Pinkawa), Kacy, Kusz; Dziwisz, Gonsior, Badura; Urban, Buchwald, Peterek, Sobota, Włodarz (rez. Kałuża).

Reprezentacja polska Śląska Opolskiego — Reprezentacja okręgu król. huckiego S. M. P.

Niedziela, dnia 26 bm. przynosi wielką sensację dla sportu polskiego na Górnym Śląsku, gdyż zjedzie do Król. Huty reprezentacja polska Śląska Opolskiego, która rozegra mecz piłki nożnej z reprezentacją okręgu król.-huckiego S. M. P. na Stadjonie o godz. 15-ej. Jest to wypadek niebywały w historji sportu polskiego, gdyż dotychczas rozgrywali Polacy mecze reprezentacyjne tylko z Niemcami, zapominając o polskich sportowcach poza kordonem. Dopiero SMP., które zawsze okazuje wielką sympatję dla swych braci w niewoli udało się zakontraktować mecz reprezentacyjny. Oby tylko społeczeństwo polskie zrozumiało doniosłość tego meczu i pospieszyło tak licznie na boisko, jak śpieszy tłumnie wtenczas, gdy Niemcy rozgrywają mecz z Polakami. Śląsk Opolski przygotował się starannie do reprezentacyjnych zawodów, wystawiając dwie drużyny Team A i B., które w ubiegłą niedzielę rozegrały mecz w Mikulczycach, zakończony zwycięstwem Teamu A w stosunku 4:0 (3:0).

Bieg naprzełaj o mistrzostwo S. M. P. w Bielszowicach.

Dnia 13 kwietnia br. odbył się bieg naprzełaj o mistrzostwo S. M. P. Bielszowice. Na powyższy bieg zostały również zaproszone wszystkie organizacje sportowe Bielszowic. Trasa wynosiła dla senjorów 3,7 klm. dla junjorów 2,5 klm. Pierwszy przybył z pośród senjorów w doskonałej formie dobrze zapowiadający się Galwas Związek Powstańców, drugi Michalski Związek Strzelców, trzeci druh Górny E. mistrz SMP. Bielszowice. Wicemistrzem został druh Hanke, jako piąty przybył Kozielski SMP. Z junjorów pierwszy przerwał taśmę Dudek (Sokół), drugi Dusza (Powstaniec), trzecie miejsce zdobył druh Paszek J., mistrz S. M. P. Bielszowice. Była to pierwsza tego rodzaju impreza urządzona w Bielszowicach. Inicjatywa jej wyszła z ramienia Stowarzyszenia Młodzieży co świadczy o jego ruchliwości.

Zawody piłkarskie o puhar dr. Cetnarowskiego.

Do rozgrywek o puhar dr. Cetnarowskiego stanie w roku bieżącym sześć reprezentacyj miast: Katowice, Kraków, Warszawa, Lwów, Łódź i Poznań.

Zmiany w kalendarzyku rozgrywek ligowych.

W kalendarzyku rozgrywek wyznaczono terminy: **Ruch W. Hajduki — Garbarnia** na 26. 4. (z 19. III.), Pogoń — Garbarnia) na 19. VII, Lechja — Garbarnia 26. VII., a brak terminów Legji z Polonią i Warszawianką.

Bata NA SPOTKANIE MAJA! **Bata**

8.90

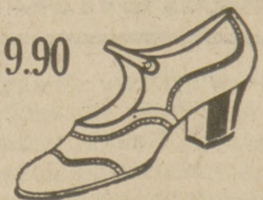
Fason 2851-29
Pantofelek dla małych elegantek z lakieru lub skóry w kolorze beige, gustownie ozdobiony. Sprawicie dzieciom radość temi pantofelkami.

16.90

Fason 2842-05
Lakierowany pantofelek dla dziewcząt na niedzielę i święta. Na codzień z bronzowego boksu. Wygodny fason — odpowiedni w okresie rowoju nóżki.

19.90

Fason 2945-11
Wygodny i praktyczny półbucik ze sprzączką do codzienego użytku z czarnego lub bronzowego boksu na półwysokim obcasie.

29.90

Fason 6625-08
Wygodne sportowe półbuciki na niskim obcasie z gumą. Delikatny cielęcy boks, gustowne wykończenie.

19.90

Fason 1137-03
Na upalne dni szary lub biały półbucik odpowiedni na plażę i spacery. Lekki i wygodny.

34.90

Fason 6627-08
Sportowe męskie półbuciki z delikatnego bronzowego boksu, gustownie ozdobione. — Odpowiednie do sportowego ubrania.

Licytacja

W dniu 30 kwietnia 1931 r. o godz. 10-ej rano odbędzie się w Urzędzie Celnym w Katowicach licytacja towarów niepodjętych przez odbiorców. Informacyj udziela się w godzinach urzędowych.

w z. Kierownika Urzędu:

(—) Drahokoupill,
inspektor celny. 3295

P. KAMIŃSKI 3044
Skład konfekcji męskiej i damsk.
i pierwszorzędny
Zakład krawiecki
Król. Huta, ulica Wolności 20
Telefon 1069

Jedyna okazja dla nowożeńców!

Urządź mieszkanie tanim kosztem gdyż jest to pragnieniem każdego małżeństwa.

Dom Meblowy „HEROS"

Katowice, 3 Maja 23

sprzedaje:

sypialnie, jadalnie, pokoje męskie, garnitury klubowe i salonowe, urządzenia kuchenne, pojed. meble, wyroby tapicerskie każdemu bez poręczyciela

na dotychczas niebywałych na Górnym Śląsku warunkach płatności.

Raty od 10 zł.
Za gotówkę 10% rabatu.

Zlecenia z prowincji załatwia się odwrotnie. 3042

Katowicki Handel Żelaza Sp. z o. o.

(właściciel firmy: **Stefan Czaplicki**)

Hurtownia Narzędzi, Maszyn, Towarów Żelaznych i Metalowych

Katowice, ul. Młyńska Nr. 37

Poleca w pierwszorzędnych gatunkach i po korzystnych cenach

Narzędzia i maszyny do obróbki drzewa i żelaza

i to wszelkiego rodzaju młoty, cęgi, pilniki, piły, świdry, narzynki, klupy, przyrządy miernicze, lampy do lutowania, tarcze napędowe i szmerglowe, maszyny do wiercenia i cięcia, kowadła i wszelkie inne narzędzia i przyrządy kowalskie, ślusarskie, stolarskie i tp.

Towary krótkie, żelazne i metalowe

jak: gwoździe, śruby, nity, podkładki, druty, siatki druciane, zamki, rygle, zawiasy i wszelkie inne okucia do okien, drzwi i bram, zamykacze do drzwi, piece i kuchenki żelazne, artykuły lane do piecy, kotły do prania żelazne i miedziane, piece i wanny kąpielowe, armatury do wody i pary i tp.

Wszelkie artykuły i przyrządy do budowli, do budowy dróg, szos i kolei

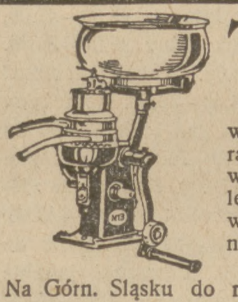
a mianowicie: łopaty, szufle, widły do kamieni i koksu, kilofy, taczki, niecki do wapna, wciągi, wielokrążki, elewatory, windy, liny stalowe, linki do rusztowań, betoniarki i różne inne maszyny i przyrządy pomocnicze

3312

Stal narzędziowa, metale łożyskowe, bednarkę zimno-walcowaną

do opakunku i fabrykacji, blachę białą, mosiężną i cynkową, łańcuchy, podkowy, haceie i td.

Składy i biura znajdują się przy ulicy Młyńskiej Nr. 37, Telefon Nr. 13, 14, i 165

Titania

wirówka, królowa separatorów, znana ze swej wytrzymałości. Długoletnia gwarancja, dogodne warunki spłaty, przystępne ceny. 3265

Na Górn. Śląsku do nabycia tylko w firmie:

Mikołaj Łakota
Pszczyna, ul. Piastowska 13

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. **profesora Sekułowicza, Warszawa, ul. Żórawia Nr. 42.** Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonomji. Po ukończeniu egzamin. Żądajcie prospektów.
nr. 3096

Maszyny do szycia

systemu Singera, pierwszorzędnej dobroci nagrodzone złotemi medalami poleca:

Józef Ankudowicz
Warszawa, Nowogrodzka 2.

Nożne bębenkowe i gat. 270 zł., gabinetowe kryte 320 zł., duże krawieckie 330 zł. Tylko te są najtrwalsze i najodpowiedniejsze na prowincję.

15-letnia gwarancja.

Wysyłamy na prowincję za zaliczeniem kolejowem po otrzymaniu pocztą **50 zł. ZADATKU**
Przesyłka i opakowanie na koszt firmy.
Cenniki i objaśnienia wysyłamy na żądanie bezpłatnie. 3118
UWAGA! Firma Chrześcijańska.

Składajcie swe zaoszczędzone pieniądze

w Banku Ludowym

Spółdz. z odpow. nieogr.

Tarnowskie Góry
Rynek 15 I. piętro

który płaci najwyższe odsetki bo aż dziesięć procent.

Pewność wkładu i dyskrecja zapewniona. Udzielamy korzystnych pożyczek członkom naszym.

Oszczędzający u nas i członkowie nasi mają pierwszeństwo do korzystnych pożyczek. 3216

Oszczędzajcie!

na czarną godzinę i dla zapewnienia sobie starości.

Najpewniej i najkorzystniej ulokujesz swe oszczędności w

Banku Ludowym

Spółka z nieogr. odp.

w Wielkich Hajdukach, Ratuszowa 2.

Wypożyczamy darmo skarbonki. Wydzierżawiamy safes (schowki)
3005

szlach róż
10 (w tym r. kw.) zł. 12.-
20 mieczyków szlach. miesz. zł. 5.-
wielkokw. Canna
10 przepięk. kwiecie zł. 15.-
10 dalji szlach. zł. 10.-
Ceny włącznie port. i opak.
Czas sadzenia do końca maja

Fr. Gartmann
Poznań, W. Garbary 21
3296

3211

Tysiące chorych

na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, nudności, zgagę, niestrawność, brak apetytu, bledni cę, ogólne osłabienie etc. odzyskało zdrowie, używając ziółka sławnego na cały świat Dr. Dietla, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej. Adr. Liszki - Apteka.

W. PROKOPA, proszek do hodowli i tuczenia świń, który daje smak, tuczy prędko i chroni przed chorobami. Paczka 1.— złoty. Wszędzie do nabycia:
W. Prokop, drogerja, Wodzisław.
A. Prokop, drogerja, Pszczyna.
J. Bąk, drogerja, Tychy
A. Mańka, drogerja, Knurów.
Kasprowski, drogerja Żory.
Bogacki, drogerja, Wielkie Piekary.
Kajzik i Kasprowski, Król. Huta.
Ryszka Teodor, Pszów.
Kriegerówna, drogerja Pszów.
Bracia Broda, Katowice. 3045
A. Piesur, drogerja, Brzezinka.
K. Szwarc, drogerja, Kamień.
E. Szczęsny, drogerja, Czuchów.
E. Szczęsny, drog., Czerwionka.
W. Rzeźniczek, drog., Chropaczów.
Fr. Wilczek, skład kol. Orzesze.
W. Fityka, skład kol. Orzesze.
Lipina, skład kol., Gierałtowice.
Łopatka i Hablowa, drog. hutnicza, Król. Huta.

Głuchota uleczalna.

Wynalazek Eufonja zademonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiony słuch, szum, cieknienie uszów. Liczne podziękowania. Żądajcie bezpłatnej pouczającej broszury. Adres: Eufonja Liszki koło Krakowa. 3274

Gospodarze, Rolnicy, Obywatele!

Chcecie mieć trwały bezpieczny dach nad głową używajcie do krycia wyłącznie papę bezsmołowcową, białą z fabryki Koszycki i Liber, fabryka papy dachowej i przetw. chem. Nowy Bieruń, G. Śląsk marki **„Kolibit"** i czerwoną marki **„Czerwolit".** Dach pokryty papą dachową marki „Kolibit" nie wymaga konserwacji przez szereg lat i jest biały, zaś **„Czerwolitem"** czerwony. Dostawa może nastąpić wprost z fabryki, lub w poważniejszych składach budowlanych w każdem mieście. nr. 3249

Skład konfekcji i artykułów męskich

Ubrańka dla chłopców przystępujących do Komunji św. już od 15 zł. Pierwszorzędny warsztat krawiecki. Dla uchodźców najdalej idące udogodnienia. **Jan Ciupka,** mistrz krawiecki, — Rybnik, ul. Sobieskiego 17. 3233